

Motion till riksdagen 2025/26:1078

av Sofia Skönnbrink (S)

Stärkt ekonomi för vägföreningarna och landsbygdens vägar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över förutsättningarna för att stärka den ekonomiska situationen för föreningar som förvaltar enskilda vägar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

I stora delar av landet är enskilda vägar själva pulsådern för vardagen. De gör det möjligt för människor att bo och arbeta på landsbygden, för jord- och skogsbruk att fungera och för besöksnäringen att växa. De binder samman hem, företag och samhällsservice med det större vägnätet och är ofta den enda tillfartsvägen för hemtjänst, räddningstjänst och skolskjuts. Utan fungerande enskilda vägar riskerar både trygghet och tillgänglighet att försämrast.

Enskilda vägar utgör omkring två tredjedelar av Sveriges totala vägnät och sköts i stor utsträckning av vägföreningar eller samfälligheter. För de föreningar som får statsbidrag genom Trafikverket har stödnivåerna under lång tid halkat efter kostnadsutvecklingen. Samtidigt har utgifterna ökat kraftigt, bland annat till följd av högre priser på bränsle, maskintjänster och byggmaterial. Det gör det svårt att upprätthålla en god standard och att planera för nödvändiga investeringar.

Klimatförändringarna ökar dessutom påfrestningarna. Fler skyfall, mildare vintrar och perioder med tjällossning sliter hårdare på vägarna och driver upp underhållsbehoven. För många vägföreningar innebär det ännu större kostnader som är svåra att möta med dagens bidragsnivåer.

Många föreningar tvingas att höja avgifterna för sina medlemmar för att klara ekonomin. Det drabbar hushåll med begränsade inkomster och kan på sikt försvåra både inflyttning och näringsverksamhet. En fungerande infrastruktur är också avgörande för besöksnäringen – många av landets mest attraktiva natur- och kulturmiljöer nås via

enskilda vägar. Dåligt underhåll riskerar att avskräcka besökare och försvåra för lokala företag att utveckla sin verksamhet.

För att säkra tillgängligheten i hela landet behöver vägföreningars ekonomi stärkas. Bidragen bör ses över och anpassas efter den faktiska kostnadsutvecklingen, och fördelningen behöver vara rättvis så att alla föreningar – oavsett geografisk placering – ges förutsättningar att sköta och utveckla sitt vägnät. Det är en investering i landsbygdens utveckling, i besöksnäringens tillväxt och i att hela Sverige ska leva.

Sofia Skönnbrink (S)